

АНАЛІЗ КІЛЬКІСНИХ ТА ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ТА НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ГАЛУЗІ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ УКРАЇНИ ЗА ОСТАННІ РОКИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті проведено аналітичний огляд кількісних та якісних показників та нові тенденції в галузі енергоефективності України за останні роки. Визначені можливі перешкоди на шляху до впровадження альтернативних джерел енергії.

Ключові слова: енергоефективність, енергоощадність, відновлювана енергетика.

Abstract

The article analyzes the quantitative and qualitative indicators and new trends in the field of energy efficiency of Ukraine in recent years. Possible obstacles to the introduction of alternative energy sources are identified.

Key words: energy efficiency, energy-saving, renewable energy.

Упродовж останніх років використання відновлювальних джерел енергії набувало поширення в Україні. Незважаючи на це, сьогодні українська «зелена» енергетика все ще перебуває у процесі розвитку (рис. 1, рис. 2).

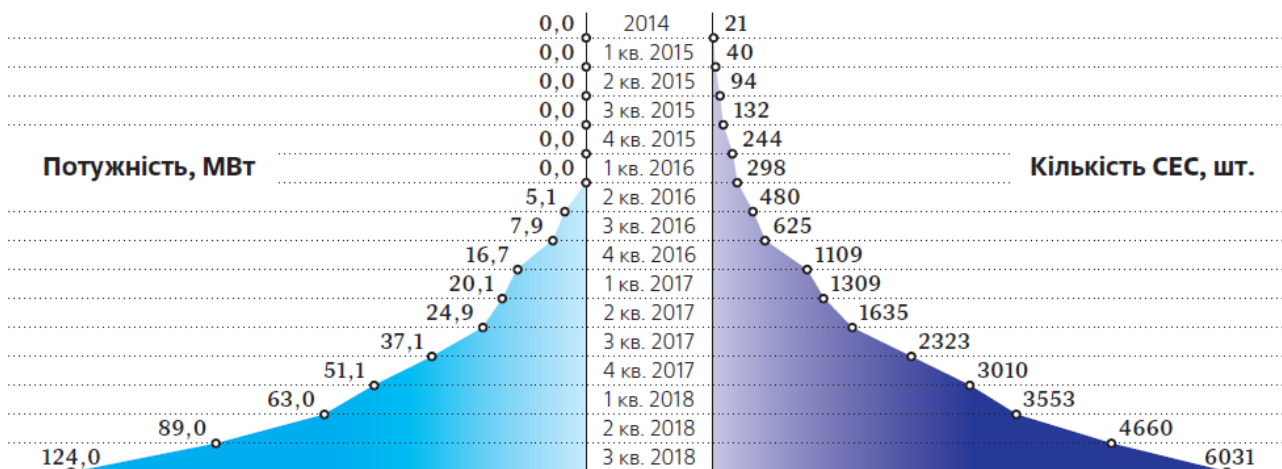

Рисунок 1 – Кількість і загальна потужність СЕС домогосподарств, що працюють зазеленим тарифом (Згідно з даними Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України)

Ринок ВДЕ перебуває на стадії невизначеності, внаслідок чого все ще є недовіра населення до ефективності інструментів стимулювання та залучення інвестицій.

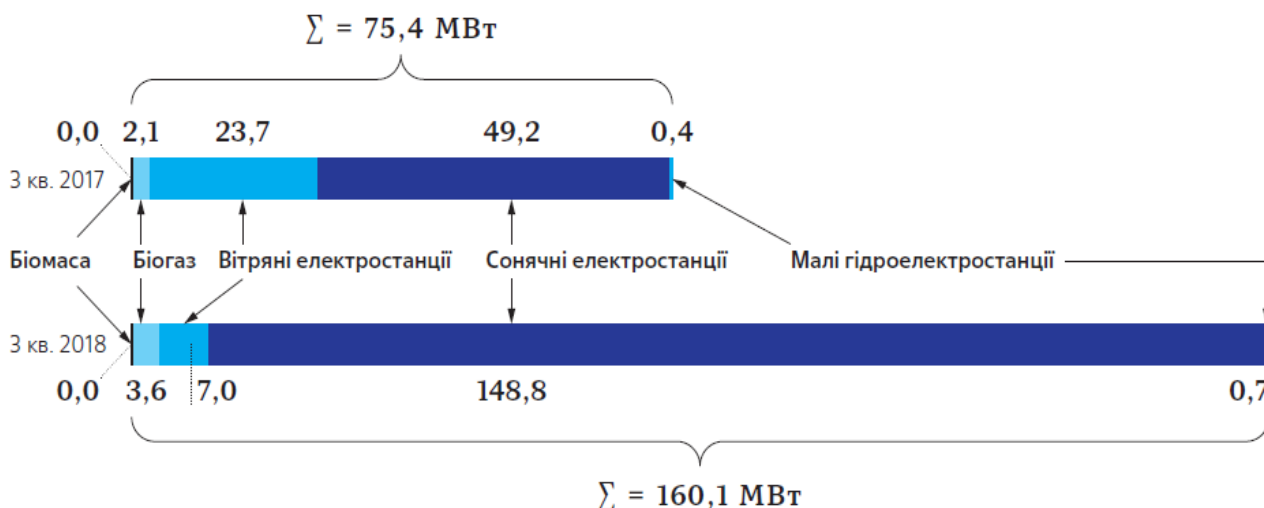

Рисунок 2 – Динаміка введення в експлуатацію об'єктів ВДЕ станом на вересень 2018 року, МВт (Згідно з даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП))

Законодавчі прогалини в законодавстві та відсутність готового й прийнятого пакету підзаконних актів не дають змогу новому ринку електроенергії повноцінно запрацювати з липня 2019 року, а законодавчі ініціативи щодо аукціонів для встановлення «зеленого» тарифу не мають єдності у підходах до їх впровадження.

Досягнення цілей, пов'язаних з енергетикою, в програмі для сталого розвитку 2030 р. буде вимагати не просто звітування про виконання зобов'язань, а й глибоких трансформаційних дій. Розвиток відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) зможе суттєво зміцнити енергетичну безпеку держави. Саме тому «Енергетична стратегія України до 2035 року», затверджена 18.08.2017 Кабінетом Міністрів України, ставить за мету збільшення частки ВДЕ в енергобалансі та електробалансі до більш ніж 25% у 2035 році (рис. 3).

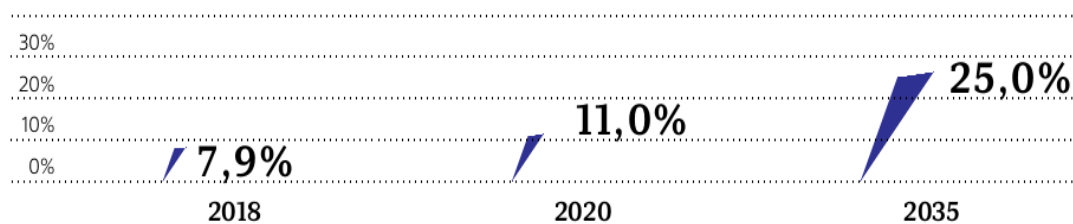

Рисунок 3 – Заплановане зростання частки відновлюваної енергетики в енергетичному балансі України

Тенденція до стрімкого зростання темпів приросту приєднання до електричних мереж ОЕС України об'єктів відновлюваної енергетики в нашій країні зумовлена:

- розвитком ринку ВДЕ та відповідними світовими тенденціями;
- наявністю підтримки нових об'єктів ВДЕ через «зелений тариф».

Окрім того, Дослідження «Перехід України на відновлювану енергетику до 2050 року» державного «Інституту економіки та прогнозування» Національної академії наук України підтверджує економічну та технічну можливість переходу України на 91% ВДЕ вже до 2050 року.

Нові тенденції:

- введення аукціонної системи купівлі-продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел;

- гарантована купівля електроенергії, виробленої з альтернативних джерел переможцем аукціону;
- гарантоване надання державної підтримки переможцю аукціону строком на 20 років з моменту підписання договору про купівлю-продаж електроенергії між переможцем і гарантованим покупцем;
- збільшення квоти на генерацію енергії приватних домогосподарств (з 30 кВт до 500 кВт);
- надбавки до зеленого тарифу за рівень використання обладнання українського виробництва залишаються.

Перешкоди:

Зниження «зеленого» тарифу:

- 30% для сонячних електростанцій;
- 10% для вітряних електростанцій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Энергозбереження у житловому фонді: проблеми, практика, перспективи: довідник / С. Ф. Вольфф, Г. Онишук, Л. Вуллкопф та ін.; Держ. наук.-дослідн. та проектно-вишуков. ін.-т «НДІпроектреконструкція», Deutsche Energie-Agentur GmbH (dena), Instituts Wohnen und Umwelt GmbH (IWU). – К., 2006. – 144 с.
2. International Energy Agency (Міжнародне енергетичне агентство). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iea.org/>
3. Підготовка проектних пропозицій із чистої енергії: практичний посібник / під заг. редакцією Тормосова Р.Ю., Романюк О.П., Сафіуліної К.Р. – К.: Поліграф плюс, 2015. – 176 с. с. 19-21.
4. American Chamber of Commerce in Ukraine. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://chamber.ua>.
5. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: nec.gov.ua

Петрусь Віталій Володимирович, кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерних систем у будівництві, Факультет будівництва, теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, i84i@i.ua

Petrus Vitaliy Volodymyrovych, PhD, docent of Engineering in construction Department, Faculty for Civil Engineering, Thermal Power Engineering and Gas Supply, Vinnytsia national technical university, Vinnytsia city, petrus@vntu.edu.ua